

PLATS, CASSOLES i ART

**Un nou taller familiar dins del programa *Ceràmica des de casa*
*El Museu del Taulell posa en marxa una nova proposta educativa durant el
confinament per la COVID-19.***

ACTIVITAT: Plats i cassoles

DESTINATARIS: tots els membres de la família

DATES DE REALITZACIÓ: del 8 al 15 de maig

HORARI: el que vulgueu

LLOC: a casa.

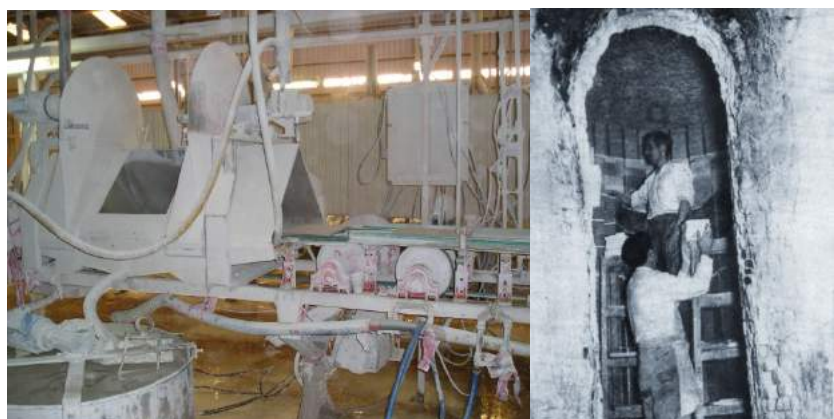
Perquè Onda té un museu dedicat als taulells? No és casualitat. Mireu, ceràmica se n'ha fet i es continua fent a molts llocs, i a cada lloc amb unes característiques pròpies i determinades. Igual algunes i alguns de vosaltres heu sentit parlar de la ceràmica de Manises, a València; o d'Agost a Alacant per exemple, de Sargadelos, a Galícia; la ceràmica de la Bisbal, a Girona; de Muel, a Saragossa; de Talavera de la Reina, a Toledo; d'algunes zones d'Andalusia...; o més a prop, la ceràmica de l'Alcora. I molts, molts llocs més, clar. També arreu de tot el món.

Blog Terrisa J. Coritella

Cadascun d'aquests llocs productors ha tingut o té les seues decoracions, tècniques, formes... que les fan singulars i característiques de cada zona.

Doncs bé, **la característica principal pel que fa a la ceràmica d'Onda és: la producció industrial de taulells.**

ceràmica [serámika]

1. *f. CERÀM.* Fabricació d'objectes (recipients, elements decoratius, elements de construcció) d'argila o de gres cuit. *La indústria de la ceràmica.*
2. *f. CERÀM.* Objecte d'argila o de gres cuit, fet segons els procediments de la ceràmica. *Una ceràmica molt valuosa.*
3. *f. CERÀM.* Conjunt d'objectes ceràmics. *Una col·lecció de ceràmica antiga.*

taulell [tawléʎ]

- m. CONSTR./CERÀM.* Peça de ceràmica, generalment quadrada i amb esmalt vidriat
6. de colors diversos per una cara, que s'utilitza per a fer paviments o per a cobrir parets.

Per això, el **Museu del Taulell** custodia unes **col·leccions de taulells** que ens conten la seua evolució i la seua cultura.

Però no sempre s'han fet taulells a Onda. Abans d'aparéixer les fàbriques industrials, a la localitat ja existien tallers d'artesans que produïen tota mena de peces amb fang. Al Museu no podíem oblidar aquesta ceràmica tradicional, que no deixa de ser l'antecessora de la producció de taulells que hui tant ens caracteritza.

Interiors del Museu del Taulell.

Mireu si ha tingut utilitats la ceràmica!

Imageneu i debateu per a què poden servir cadascuna de les peces següents.

Relacioneu les imatges amb els usos (algunes poden tindre diferents usos)

- Per a transportar aigua
- Per a servir menjar
- Per a menjar els animals
- Per a conservar aliments
- Per a cuinar
- Per a pastar pa
- Per a fer pipí

Ceràmica hi ha de moltes classes. Una **classificació** molt general podria ser aquesta:

- **La ceràmica de forma**

Ceràmica decorativa

(Ceràmica fina i més exquisida)

Terrisseria

(Ceràmica més basta, de treball)

- **Ceràmica plana (taulell)**

(Ceràmica d'aplicació arquitectònica)

Taulell pintat a mà

(Amb una funció més decorativa)

Taulell industrial

(Amb una funció més funcional)

- **Ceràmica artística**

Ceràmica de volum

(Escultura)

Pintura ceràmica

(Suport pla)

I aquestes altres peces...

Què en penseu? Quin ús tenien?

S'utilitzaven molt o poc?

Pertanyien a cases riques o pobres?

Les col·leccions de peces de forma del segle XIX les componen les pises d'Onda i Ribesalbes, influenciades totes dues per les produccions de l'Alcora i de Manises.

De la col·lecció de pisa d'Onda del segle XIX (plats, tasses, gerres, bacins...) destaquen les safes de gran diàmetre i bellament ornamentades. La decoració es caracteritza per la profusió d'elements geomètrics i, en menor mesura, vegetals. Quant als colors emprats, cal destacar la utilització de l'anomenat *roget d'Onda* i el blau de cobalt. De les produccions de peces de forma de principis del segle XX cal destacar les peces de pisa blanca de la fàbrica La Campana, caracteritzades per estar inspirades en el més pur estil modernista. D'aquesta manufactura mereix ressaltar les botiges de fantasia i els plats i gerres de la *tia Roseta*, pintora autodidacta que sobreïx per les seues decoracions acaragolades en blau intens.

MIREU QUINA COSA MÉS BONICA!

Atenció a aquests plats de ceràmica antiga que va adquirir l'Ajuntament d'Onda per al Museu del Taulell l'any 2018.

Es tracta de sis plats o fonts de ceràmica d'Onda procedents de la Família de Constantino Emo Giberto (1862-1942), que va ser el fundador de l'Escola Provincial de Ceràmica d'Onda (1925-1938) i el primer director fins a 1927.

Cinc de les fonts són produccions onderes datades al voltant de 1900. Tres d'aquestes estan fetes a torn i les altres dues a motle. L'altra font o plat de grans dimensions correspon a una obra de l'Escola Provincial de Ceràmica (1925-1938). Aquests cinc plats és molt probable que procedisquen de la fàbrica de Peris La Campana, Onda.

Pel que fa a la font de 46 cm de diàmetre de l'Escola Provincial Ceràmica d'Onda presenta un destacat peu diferenciat i una profusa decoració floral policroma a l'ala. Al centre, apareix l'escut de la família Emo. El plat presenta una inscripció a la part inferior de l'escut: ESCOLA PROVINCIAL DE CERÀMICA ONDA i, seguidament la signatura de l'autor. La firma sembla que correspon a José Cerdà Julve, alumne becat de l'escola en 1927.

I AQUESTES! QUE VOS PAREIXEN?

La ceràmica també és un material per a l'expressió i la creació artística

PROPOSTA D'ACTIVITATS

Seram **molt creatius**. Fixem-nos en aquest vessant més artístic de la ceràmica i crearem les nostres pròpies **peces decoratives i escultures artístiques**.

PROPOSTA 1: Com que estem totes i tots a casa i no podem treballar la ceràmica veurem de quina manera podem crear els nostres plats, gots, safates, pitxers... Segur que teniu per casa alguna vaixela de ceràmica o parts d'aquesta que no gasteu quasi mai. Vos propose intervindre-hi per a crear **noves decoracions**.

Podeu gastar ceres de colors, apegar papers, retoladors permanents... o **qualsevol material** que tingueu per casa i vos ajude a **reinventar** les vostres peces.

Nosaltres a casa hem fet aquestes:

Compte! Assegureu-vos de netejar-les bé després si heu d'usar-les un altre cop.

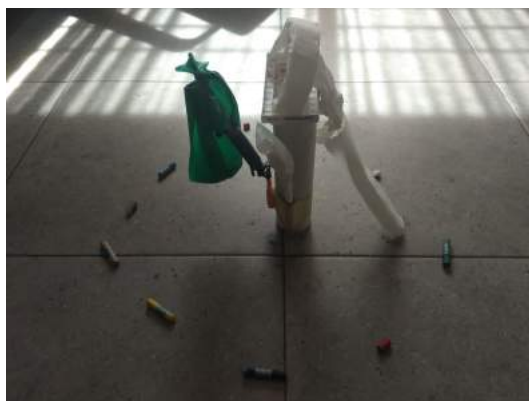

PROPOSTA 2: Ara, que vos pareix si juguem a **crear escultures?**

Agafeu objectes que tingueu per casa, deixeu volar la vostra imaginació i **composeu** les vostres escultures combinant els objectes.

Jugueu amb les formes, amb els colors, amb les dimensions, amb les textures... Segur que el resultat vos suggereix algun **títol original**.

Ací teniu les nostres:

No oblideu enviar-nos les imatges de les vostres creacions indicant el nom de totes i tots els participants i el títol de les vostres obres. Així crearem una gran exposició al Museu del Taulell.

mribera@museoazulejo.org o mribera@onda.es

CONVIDEU ELS VOSTRES AMICS I AMIGUES A PARTICIPAR I COMPARTIU ELS TREBALLS. Així ho gaudireu més

Notes d'aclariment: Les imatges d'aquest document que no estiguen referenciades pertanyen a l'arxiu del Museu del Taulell 'Manolo Safont'. Per una altra banda, a causa de les condicions excepcionals de treball des de casa amb motiu del confinament per la crisi de la COVID-19, algunes d'aquestes imatges seleccionades no tenen la qualitat desitjada per no tindre a l'abast tot l'arxiu fotogràfic del museu i per la impossibilitat de fer fotografies en el lloc. Disculpeu les molèsties.